

### Bohoslužby v Bruntále 25.srpna 2013

#### *Lk 13,22-30*

Milé sestry, milí bratři, každý člověk má svou hodnotu. Je dobré, když si ji uvědomuje. Vždyť ztracená sebedůvěra sráží lidského tvora k zemi, spoutává ho, nedovoluje mu normálně existovat. Proto je nutné si věřit, zbytečně se nepodceňovat, ale povzbuzovat, že to či ono člověk zvládne. Ostatně víme, jak pomůže slovo povzbuzení před nějakou zkouškou, či povzbuzování ve sportu. Člověk pak má úplně jiné výsledky.

Otázka, kterou dostal Ježíš, když procházel a učil ve městech a vesnicích, volá po takovém posílení sebedůvěry. Na první pohled působí jako takové zoufalé tázání, jestli opravdu jen málokdo může být zachráněn. Jestli je to pravda, je situace vážná. Toho, kdo má malé sebevědomí, to ještě víc podlomí, ještě víc zabředne do bída, ze které by měl být vykoupen. A to je něco, co přeci Ježíš nechce. Nechce člověka ještě víc trápit v jeho situaci. Proto by měla asi následovat nějaká povzbudivá odpověď. Alespoň tak bych to na místě toho člověka očekával. Něco ve stylu toho, že není třeba si dělat obavy, spasených budou mraky a tak podobně. Nic neposílí v tuto chvíli víc, než to, že člověk má naději, má na to to zvládnout.

Ježíš odpovídá trochu jinak, než by se dalo očekávat jako povzbudivá odpověď. Odpoví docela záhadně. Místo nějaké útěchy, že brána je doširoka otevřená a tak si nemusí dělat starosti, mluví o úsilí vejít úzkými dveřmi. To může být zklamání, může to posílit pocit marnosti a bezmoci ve vztahu k vlastní spáse. Nicméně právě toto Ježíšova slova jsou útěchou a povzbuzením. Nevyvracejí původní domněnku, že jen málokdo může být spasen. Avšak přesouvají pozornost ke skutečnému důvodu, proč se tak může stát.

Když se mluví o tom, že někam se dostane jen málokdo, tak se nám vybaví určitá pravidla výběru. Většinou jsou založena na lidsky hodnocených vlastnostech či tom, co je vnímáno jako důležité. A tak se dostáváme k tomu, že člověk musí být opravdu dost dobrý, nebo být důležitý nebo mít alespoň ostré lokty či pořádné štěstí. Vzhledem k tomu, že jsme většinou obyčejní a slušní lidé, zůstává jedinou nadějí to štěstí. Tak nějak se nám vtírá myšlenka, že vše je vlastně proto, protože počet těch, kdo se někam mohou dostat, aby byli zachráněni je omezen. Proto nemáme moc šancí. Jenže právě Ježíš nic takového neříká. Jeho záchranu nemůžeme vnímat lidskými měřítky, lidskými zvyklostmi. V tom je to povzbudivé. Ježíš hodnotí člověka jinak než

podle toho, co dokázal, co představuje pro druhé. Každého vidí jako vzácného Božího tvora, kterému je otevřena cesta do Božího království. Problém tedy není v tom, že by míst bylo málo, že by kapacita stolu, u kterého společně s Ježíšem můžeme sedět byla malá. Jak ukazuje další pokračování textu, problém je v něčem jiném. Je v přístupu člověka ke vstupu do Božího království. Je v tom, jak on sám sebe vnímá, jak sám sebe hodnotí.

Velice důležitá je poznámka o hledání těch úzkých dveří. Co jsou ty úzké dveře, co znamenají? Je zřejmé, že se nejedná o hlavní vchod, spíš jde o nějakou vedlejší branku, vchod pro služebnictvo. Tak to přeci u významných staveb bývá. Pro vzácné hosty mají hlavní vchod, pro personál pak nějaký malý, boční. Výzva k úsilí vejít úzkými dveřmi je tedy výzvou k přehodnocení svého postavení před Bohem. Od něj se vše ostatní potom odvíjí. A právě toto přehodnocení také rozhoduje o tom, zda člověk může být vlastně spasen, zachráněn. Vždyť v celém tom běhu dějin spásy jde o jednu základní věc. Jde o návrat k Bohu a nalezení svého místa v jeho stvoření. Nic víc nic míň. Je tedy správné získávat sebedůvěru, aby člověk před Bohem zbytečně nepanikařil, aby poznal, že Bohu je vzácný. Na druhou stranu je ale přehnanou sebedůvěru potřeba trochu krotit. Vždyť právě přecenění vlastní hodnoty je také velice nebezpečné. Není nic horšího, než falešná jistota, že člověk něco zvládne, má to v kapse, nemusí se tím trápit. Přehnaná sebedůvěra člověka zabíjí. Když se cítí na víc než zvládne, přivolává si veliký problém. Ztrácí totiž pokoru. A když člověk ztratí pokoru, ztratí časem i úctu ke druhému. Sám sebe učiní Bohem, bude se cítit roven tomu, kdo ho převyšuje. A to je zlé. Právě tudy totiž vešel do světa hřích. A když tudy vešel, nemůže touto cestou zase odejít.

Ježíš se musel vyrovnávat s velice sebevědomým přístupem mnoha lidí ze svého okolí. Právě to, že se s ním setkali, že žijí podle Zákona Mojžíšova, to všechno mohl být důvod k tomu, aby se cítili na výši, aby byli pyšní na své postavení. A také to bylo předpokladem toho, že do Božího království přeci půjdou hlavním vchodem. Kudy jinudy by měl vyvolený lid vstupovat? Jenže právě před tím chce Ježíš tento lid varovat. Nejste ti, kdo mohou vejít hlavním vchodem. I když se na to cítíte, i když se vám to zdá jasné. Boží vyvolení, příslušenství k jeho lidu neznamena bohorovnost. Neznamena vyčlenění nad ostatní lidi. Bůh neposuzuje podle příslušnosti k té či oné skupině, ale podle čistoty srdce, podle ochoty jej následovat. Brána se může zavřít a pak nepomůže odvolání se na minulost, na starou známost. Jak jsme také četli, není k ničemu vzpomínat, že přeci Ježíš tu byl, byli jsme spolu u jednoho stolu, kázal tu a tak podobně. Ti, kdo se takto odvolávají jsou nazváni ti, kdo se dopouští bezpráví. Je to tedy docela ledová sprcha. Ten, kdo si zakládá na své spravedlnosti, má zato, že přeci patří do Božího království, ten najednou stojí u zavřené brány a dozvídá se, že je konatel bezpráví. Současníky Ježíšovy to muselo hodně vyvádět z míry. A muselo to jen zesilovat pocit toho, že jen málokdo vejde do Božího království.

Do poněkud chmurných úvah, že asi jen málokdo bude zachráněn, přináší Ježíš nové světlo.

Opět trochu provokující jeho okolí. Asi málokdo z těch, kdo jsou kolem vstoupí. Ale přijdou z jihu, severu, východu, západu a budou stolovat. Najednou se najdou ti, kdo vstoupí bet problémů, ačkoliv to budou nejspíš všechno pohané, kteří o Božím zákoně nic nevědí. Právě v tom je ale jejich výhoda. Nemají se čím pyšnit. Proto nemají problém přijít v pokoře a najít své postavení před Bohem právě v tom, že nejsou mu rovni, nejsou ti, kdo si mohou vejít hlavním vchodem, ale jsou vděční za ony úzké dveře. To je také silný důraz Ježíšova působení. Člověk se musí osvobodit z pout, kterými často svírá sám sebe, když o sobě smýšlí moc vysoko. Je svým zajatcem, protože příliš věří v sebe a tomu brání věřit v Boha, spoléhat na Boží milosrdenství více než na svou vlastní sílu.

Otázka toho, kdo může být spasen, a že jich nebude mnoho, je tedy otázkou schopnosti věřit Bohu, překonat svou pýchu a pokořit se před ním. Bez tohoto kroku se dílo spásy nemůže pohnout nikam dál. Proto Ježíš používá někdy velice provokativních výroků a přirovnání ohledně záchrany Božího lidu. Je třeba si na nich uvědomit, že uvnitř člověka musí dojít k velké změně. Je třeba také porozumět tomu, že patřit Bohu je něco jiného než být součástí lidu smlouvy. Otázka smíření s Bohem tak nemůže být jen povrchní záležitostí, ale vyžaduje od člověka určitou změnu jeho smýšlení. Slova o tom, že my se do Božího království nedostaneme, kdežto tamti ano, nejsou však strašákem, nejsou vyhrožováním. Jsou výzvou k zamyšlení, proč se tak stane. Je patrné, že je možné se do tohoto království dostat. Jestliže my do něj vstoupit nemůžeme, není tedy problém na Boží straně, není problém v jeho požadavcích a nárocích. Problém je v nás. A to je docela nadějná informace. S Božími nároky toho moc dělat nemůžeme. Sebe však změnit můžeme.

Je dobré, když nám Ježíšova slova zvednou sebevědomí, když nás posílí a povzbudí. K tomu Ježíš přišel. Zároveň je dobře, když nás také Ježíšova slova upozorní na to, že před Boha přistupujeme sami za sebe. Nebudeme jím přijati pro naši církevní příslušnost. Nemůžeme se schovávat za anonymitu zástupu Ježíšových učedníků. Tudy skutečně cesta nevede. Chceme-li vejít do Božího království, chceme-li dojít záchrany, neptejme se, kdo všechno může být spasen. Hledejme sami cestu, kterou nám Ježíš ukázal. Vždyť právě v tom, co učil, když procházel tuto zemi, to je ona otevřená cesta. Nespoléhejme tedy na původ, tradici, či štěstí. Před Bohem obстоjíme jen tehdy, když nebudeme chtít být mu rovni, ale přijmeme postavení jeho služebníků, když na příchod do Božího království nebudeme žádat slavnostní fanfáry u hlavní brány, ale spokojíme se, že vejdemo bočním vchodem.

*Pane Ježíši, tvá cesta byla cestou pokory. Ukázal jsi i nám, že chceme-li být hosty tvého stolu, nemůžeme spoléhat na sebe a své zásluhy, ale musíme přijmout tvou pomocnou ruku, kterou nám nabízíš ze svého kříže.*

## Neděle 25.srpna 2013

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal

Pondělí, 23 Září 2013 18:02 - Aktualizováno Pondělí, 23 Září 2013 18:03

---

Amen.